InterConf
Scientific Publishing Center

May 6-8,
2020

SCIENCE AND PRACTICE: IMPLEMENTATION TO MODERN SOCIETY

Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference

MANCHESTER, GREAT BRITAIN

6-8.05.2020

InterConf
Scientific Publishing Center

SCIENCE AND PRACTICE: IMPLEMENTATION TO MODERN SOCIETY

Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference

MANCHESTER, GREAT BRITAIN

6-8.05.2020

MANCHESTER
2020

UDC 001.1

S 40 Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Science and Practice: Implementation to Modern Society» (May 6-8, 2020). Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2020. 460 p.

ISBN 978-0-216-01072-7

EDITOR

Polina Vuitsik
PhD in Economics
Jagiellonian University, Poland
@ p.vuitsik.prof@gmail.com

COORDINATOR

Mariia Granko
Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center InterConf
@ info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna, Austria
@ mw6002832@gmail.com;

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University, Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University, Kingdom of Belgium
@ katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa, Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw, Poland
@ novaks657@gmail.com;

Yasser Rahrovani (PhD in Engineering)
Ivey School of Business, The University of Western Ontario, Canada;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney, Australia;

Anna Svoboda (Doctoral student)
University of Economics, Czech Republic
@ annasvobodaprague@yahoo.com;

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology and Antropology),
Manchester School of Architecture, UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice, Czech Republic
@ veragorak.assist@gmail.com;

Dr. Dina Iordanova (DSc in Art History)
School of Philosophical, Anthropological and Film Studies, University of St Andrews, UK;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology Agency, Japan;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida, USA
@ mcgrown.geor@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov, Romania

If you have any questions or concerns, please contact a coordinator Mariia Granko.

The recommended citation:
Surname N. Title of article or abstract. *Science and Practice: Implementation to Modern Society*: Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference (May 6-8, 2020), Manchester. Great Britain: Peal Press Ltd., 2020. pp. 21-27. URL: https://interconf.top/...

PhD students, teachers, scientists, research workers of higher educational institutions, research institutes and industrial enterprises are invited to participate in the conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

©2020 Peal Press Ltd.
©2020 Scientific Publishing Center InterConf
©2020 Authors of the abstracts

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS

Zhigir A.A.	USE OF LEASING BY CONSTRUCTION COMPLEX ENTERPRISES.	8
Борщ В.І.	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	12
Габдуллина А.С. Сикман С.У.	ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ НЕДРОПОЛЬЗОВАНИЯ В КАЗАХСТАНЕ	19
Расулов А.Р.	ПУТИ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ТРУДОМ СПЕЦИАЛИСТОВ	29
Свадеба В.В.	БІЗНЕС-АНГЕЛИ ЯК НЕФОРМАЛЬНІ ІНВЕСТОРИ, ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА	33

REGIONAL ECONOMY

Ахновська І.О.	ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ПАНДЕМІЄЮ COVID-19	41

INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS

Алькеев А.К. Жолдасбекова А.Н.	МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВАЯ БАЗА ОДКБ И ПРИОРИТЕТЫ СОТРУДНИЧЕСТВА В СФЕРЕ БЕЗОПАСНОСТИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	46
Кокенов Р.С.	ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАУЧНОЙ ДИПЛОМАТИИ КАК ИНСТРУМЕНТА ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКИ ГОСУДАРСТВА	55
Тюлюбаева А.У.	ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА КАЗАХСТАНА НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ: ИСЛАМСКИЙ ИРАН ИЛИ ПРОЗАПАДНАЯ ТУРЦИЯ?	59

MANAGEMENT

Danylenko V.	BUSINESS INTEGRATION AS A WAY TO MANAGE THE AGRICULTURAL COMPANIES COMPETITIVENESS	64
Petchenko M.V. Romanusha Y.V.	THE DEVELOPMENT OF METHODICAL APPROACHES TO THE GENDER ANALYSIS OF THE FIELD OF EDUCATION	66
Popova I. Demchenko N.	INTEGRATED TERRITORIAL COMMUNITIES: FOREIGN EXPERIENCE	71
Shpektorova A. Luksha V.A. Zlotskaya P.	SWOT-ANALYSIS FOR BERLIN WILLY BRANDT AIRPORT	75
Анаркулов Ф.А.	МЕТОДИКА ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМИ РЕСУРСАМИ В СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ	78
Рахимбекова Ж.С. Мухаметова А.Ш.	ИССЛЕДОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ МОТИВАЦИИ ПЕРСОНАЛА ГОСТИНИЧНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ Г. АЛМАТЫ	84
Сорокун Ю.С.	ВИКОРИСТАННЯ ПОКАЗНИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ	91

MARKETING, ADVERTISING AND PR

Сахариянов К.А.	МОДЕРНИЗАЦИЯ КАЗАХСТАНСКОЙ ТЕЛИВИЗИОННОЙ ОТРАСЛИ: ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРОБЛЕМЫ	94
Сібрук В.Л. Сібрук А.В.	РОЗВИТОК МАРКЕТИНГУ ТЕРИТОРІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДОЛОГІЇ ФОРСАЙТ	105

UDC 334.021

Борщ Вікторія Ігорівна
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та інновацій
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Анотація. *В дослідженні проаналізовано сучасний стан та тенденції розвитку ринку охорони здоров'я України. Були охарактеризовані його основні властивості. Досліджено стан державного та приватного секторів ринку охорони здоров'я.*

Ключові слова: *ринок охорони здоров'я України; державний та приватний сектори охорони здоров'я; медичний персонал; витрати на охорону здоров'я.*

Ринок охорони здоров'я є складним утворенням, що включає ряд взаємопов'язаних ринків, а саме: (1) ринок медичних послуг; (2) фармацевтичний ринок; (3) ринок медичного обладнання; (4) ринок медичних технологій; (5) ринок медичного страхування; (6) ринок праці медичного персоналу; (7) ринок освітніх послуг у галузі охорони здоров'я; (8) ринок новацій у галузі охорони здоров'я. Частиною цього ринку є також фінансовий ринок як елемент інвестиційного механізму та механізму фінансування. В межах ринку охорони здоров'я також відокремлюють ринок предметів та послуг у галузі санітарії та гігієни, а також ринок нетрадиційної медицини. Проте на думку автора, вони є частиною ринку медичних послуг.

Основними характеристиками ринку охорони здоров'я є: (1) високий рівень кваліфікаційних вимог до персоналу галузі; (2) високий ступінь бар'єрів та обмежень входу на ринок для постачальників медичної послуги; (3) високий рівень державного регулювання діяльності на ринку; (4) недосконаліть та специфічність конкуренції на ринку; (5) централізовані механізми ціноутворення на товари та послуги на ринку; (6) різнорідність товару на цьому ринку; (7) соціальний ефект медичної допомоги, що ускладнює процес ціноутворення,

оскільки основним товаром на ринку охорони здоров'я є не стільки продукти медичної праці, скільки здоров'я пацієнта; (8) асиметричність інформації на ринку, що впливає на якість медичної послуги; (9) можливість медичного персоналу впливати на кон'юнктуру ринку; (10) високий рівень мінливості кон'юнктури ринку; (11) недостатня визначеність та нечіткість зв'язків між витратами праці працівників галузі та їх кінцевими результатами; (12) наявність зовнішніх чинників у процесі надання медичної послуги: послуга впливає не тільки на споживачів, а й на інших осіб [1; 2].

Ринок охорони здоров'я України займає значну частку в структурі національної економіки, незважаючи на законодавчо задекларований принцип безоплатності медичної допомоги. Так, за даними Державної служби статистики, витрати на медичну галузь складають 4 % від загальних витрат українських домогосподарств [3] (рис. 1).

Рис. 1. Загальні витрати українських домогосподарств, за даними Державної служби статистики України
Джерело: сформовано автором на основі [3].

У структурі витрат на охорону здоров'я переважають: витрати на придбання медичних товарів, фармацевтичних та парафармацевтичних препаратів (наприклад, витратні матеріали тощо).

Державний сектор охорони здоров'я. Незважаючи на те, що, згідно з дослідженнями Світового Банку, щорічно в Україні підвищуються обсяги фінансування державної медицини, проте цей процес значно не позначається на поліпшенні загального стану галузі. Негативною ознакою також є те, що з 2009 року пряма оплата та співоплата населенням медичних послуг в Україні

становить більше 40 % при низькому рівні достатку населення. Жителі великих міст платять на 3-6 % більше, ніж населення малих сіл і містечок, за послуги охорони здоров'я.

Державна система охорони здоров'я України відчуває постійний дефіцит фінансових коштів, що впливає на нестачу медичного персоналу, завантаження лікарів, наявність необхідного обладнання тощо.

Така ситуація успішно доповнюється зростаючим приватним сектором. Незадовільна якість медичних послуг, що надаються державними закладами охорони здоров'я, є головною причиною розвитку приватної медицини в Україні. Основна відмінність приватних клінік від державних складається в наявності сучасного діагностичного та лікувального обладнання, яке забезпечує високий рівень продуктивності [4, с. 141-145]. Обсяг ринку медичних послуг представлено на рис. 2.

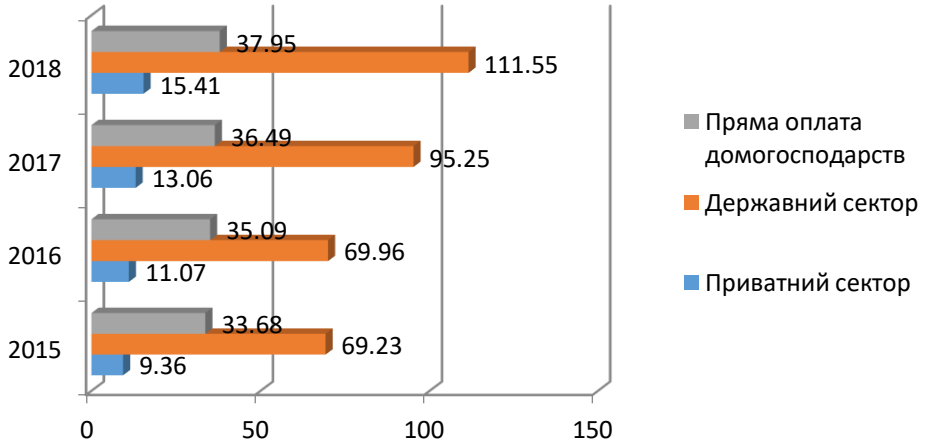

Рис. 2. Обсяги ринку медичних послуг в період з 2015 по 2018 рр., млрд. грн.

Джерело: сформовано автором за даними [3].

Проведений аналіз свідчить про те, що з кожним роком в Україні витрати на охорону здоров'я з сектору загального державного управління зменшуються (в 2010 р. вони становили 20,9 %, а в 2018 р. – 15,1 % від загального обсягу витрат), на відміну від витрат домогосподарств, де вони збільшуються: в 2010 р. витрати становили 4,5 %, а в 2018 р. – 5,6 % від загального обсягу витрат. В державному секторі за останні роки зменшилися як кількість лікарняних

закладів, так і кількість ліжкомісць. Негативна динаміка спостерігається і в кількості медичного персоналу. Частка медичного персоналу з кожним роком знижується, основною причиною чому є виїзд кваліфікованих медичних працівників за кордон через низький рівень заробітних плат та відсутність системи мотивації та стимулювання.

Також існують негативні тенденції і з матеріально-технічними ресурсами галузі: застаріла медична техніка та технології. Доводиться констатувати, що національна промисловість не випускає медичну техніку, яка відповідала б світовому рівню за багатьма, особливо високотехнологічними критеріями.

Ринок медичних послуг України складається з трьох частин: бюджетного фінансування, доплати клієнтів за медичні послуги і послуг приватної медицини. Як ми бачимо з аналізу, державна складова має тенденцію до скорочення, тоді як приватний сектор поступово збільшує свою частку, хоча й обсяг ринку медичних послуг в доларовому еквіваленті щорічно скорочується через негативної динаміки валютного курсу і залежно від імпортного обладнання.

Вище зазначені тенденції посилюються. Подальший розвиток ринку буде відбуватися під впливом реформування національної системи охорони здоров'я – зміни механізмів фінансування закладів охорони здоров'я, розвитку медичного страхування, введення приписної системи вибору лікаря тощо. За результатами реформування галузі, з 2020 року припиняється пряме державне фінансування більшості державних і комунальних закладів охорони здоров'я, що призведе до закриття частини з них, особливо розташованих в малонаселених районах та сільській місцевості.

Приватний сектор охорони здоров'я. Сьогодні, приватний сектор національної галузі охорони здоров'я становить близько 20 % обсягу ринку медичних послуг. Темпи зростання приватних медичних послуг високі: в 2012 р. недержавні клініки займали всього 1 % ринку охорони здоров'я України, в 2016 р. – 10 %, станом на 2019 р. – близько 20 %.

Проте приватний сектор ринку охорони здоров'я України, у порівнянні з іншими країнами, є не достатньо насиченим (в країнах з розвиненою приватної медициною її частка становить не менше 50-60 % в загальному обсязі медичних

послуг), хоча й рентабельність діяльності приватних закладів в середньому становить близько 25 %.

Стримуючими факторами розвитку приватного сектору є: (1) високі вхідні бар'єри; (2) високий рівень початкових інвестицій у відкриття приватного закладу; (3) реформування галузі, що може призвести до формування більш прозорого механізму функціонування та фінансування, що в подальшому має призвести до поліпшення якості надання послуг на державному рівні; (4) низька купівельна спроможність населення; (5) дефіцит кваліфікованих медичних кадрів в цілому в галузі.

Станом на початок 2020 р., приватний сектор України налічує близько 50 тис. закладів, включаючи приватну лікарську практику (займає 10 % всього ринку медичних послуг). Заклади приватного сектору є найбільш розвиненими за тими медичними спеціалізаціями, де позиції державної медицини найслабші, наприклад, інструментальні та лабораторні дослідження, діагностичні послуги, репродуктивна медицина тощо [5].

В галузевій структурі приватного сектору поступово збільшується частка лікарень і діагностичних центрів. Так якщо в 2016 році 70 % приватних закладів охорони здоров'я мали штат до 20 співробітників. Це приватні стоматологічні, офтальмологічні кабінети, клініки пластичної хірургії. Решта складали багатопрофільні поліклініки. То з 2017 року спостерігається тенденція до укрупнення медичних клінік і центрів.

Головним джерелом фінансування платних медичних послуг в Україні в 2016-2018 рр. були фізичні особи – близько 80 %, юридичні особи – 12 %, а також страхові компанії – 6 %.

Проте, розширення ринку приватних медичних послуг в Україні могло б бути більш динамічним. Для цього необхідно вдосконалити нормативну базу, що регламентує надання медичних послуг, зокрема, полегшити систему акредитації та легалізації приватних закладів охорони здоров'я, прийняти ряд законів, спрямованих на розвиток медичного страхування, трансплантології, медичного туризму тощо, полегшити систему взаєморозрахунків страхових компаній і закладів.

Як свідчать результати аналізу, в Україні приватна і державна медицина розвивається різними темпами.

Кваліфікація лікарів, як правило, однакова для обох секторів галузі, адже медичний персонал працює і в приватному, і в державному секторах, а ось технічне забезпечення, обладнання та рівень зарплат медичного персоналу різниться, що і створює таку відмінність. Отже, для приватного сектору характерна позитивна тенденція розвитку зі зростання кількості лікарів-практиків та підвищення їхньої кваліфікаційної категорії з одночасним зменшенням їхнього числа в державній сфері.

Ще одним показником аналізу є якість. Приватний сектор забезпечує більш ефективне управління закладами охорони здоров'я. На відміну від державних, приватні заклади конкурують один з одним, що призводить до постійного підвищення внутрішньої ефективності та впровадження інновацій.

За результатами аналізу ринку медичних послуг можна зробити висновок про сильну залежність його подальшого розвитку від динаміки підвищення рівня наявних доходів наших співвітчизників.

Перспективи розвитку ринку медичних послуг і, відповідно, медичного обладнання пов'язані з реформуванням сфери державної медицини, яка займає домінуюче становище в галузі надання медичних послуг населенню. Скорочення тіньового сектора за рахунок прозорої системи оплати послуг, надання більшої самостійності закладам охорони здоров'я у використанні зароблених фінансових коштів і розширення бюджетного фінансування дозволять збільшити обсяг легального ринку.

Позитивно на ринок медичних послуг може вплинути також подолання кризових явищ в економіці країни. Зокрема, підвищення купівельної спроможності населення буде сприяти як задоволенню відкладеного попиту на медичні послуги, так і появи у людей нових потреб в цій галузі.

Позитивно може вплинути на розвиток цього ринку і зміна пріоритетів реформування галузі, що мають засновуватися на впровадженні обов'язкового медичного страхування [4, с. 151-156].

Отже, ринок медичних послуг в Україні тільки зароджується і конкуренція за пацієнта виникає поки на рівні первинної ланки. Сьогодні в Україні стабільно

зростає попит на якісні медичні послуги, на сервіс вищого рівня, збільшується запит лікарів на прозорі й високі зарплати, а самі заклади охорони здоров'я гостро потребують досвідчених управлінців. Це обумовлює необхідність запровадження ефективної системи управління закладами охорони здоров'я у національному масштабі, що є основним перспективним напрямом подальших досліджень автора.

Список літератури:

1. Баєва О. В. Менеджмент у галузі охорони здоров'я: навч. посібн. Київ: МАУП, 2007. 328 с. URL: https://pidruchniki.com/1781040937372/ meditsina/menedzhment_u_galuzi_ ohoroni_zdorovya (дата звернення: 04.01.2020)
2. Решетнікова А. В. Економіка і управління в охороні здоров'я. 2017. URL:https://stud.com.ua/88512/meditsina/ekonomika_i_upravlinnya_v_ ohoroni_zdorovya (дата звернення: 22.01.2020).
3. *Державна служба статистики України*: веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 27.10.2019).
4. Борщ В. І. Ринок охорони здоров'я України: аналіз сучасного стану розвитку. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2020. Т. 19, Вип. 1 (44). С. 140-159. doi: 10.18524/2413-9998/2020.1(44).198360
5. Аналіз ринку медичних послуг в Україні: чим дорожче лікування, тим цінніше здоров'я. *ProConsulting. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг*: веб-сайт. URL: https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/analiz-rynka-medicinskih-uslug-v-ukraine-chem-dorozhe-lechenie - tem-cennee-zdorove (дата звернення: 22.02.2020).